

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ**  
**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА**  
**«ІНСТИТУТ ВСЕСВІТНЬОЇ ІСТОРІЇ НАН УКРАЇНИ»**

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

**Директор Державної установи**  
**«Інститут всесвітньої історії**  
**НАН України»**  
**член-кореспондент НАН України,**  
**доктор історичних наук, професор**

**А.І. Кудряченко**  
  
**«15» травня 2025 р.**

**ПОЛОЖЕННЯ**

**про стипендіальне забезпечення здобувачів вищої освіти третього ступеня в ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України»**

**Ухвалено Вченою радою**  
**ДУ «Інститут всесвітньої історії**  
**НАН України»**

**(протокол № 3 від 15 травня 2025 р.)**

**Київ-2025**

## **1. Загальні положення**

1.1. Положення про стипендіальне забезпечення здобувачів вищої освіти третього ступеня в ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261, «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», постанови Кабінету Міністрів України від 12.07.2004 р. № 882 «Питання стипендіального забезпечення» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України № 793 від 02.07.2025 р.), Постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1047 «Про розміри стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах», Постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення», Постанови Кабінету Міністрів України від 23.12.1996 р. № 1542 «Про впорядкування виплати стипендій аспірантам, а також академічних стипендій Президента України, іменних стипендій студентам, учням навчальних закладів та аспірантам».

1.2. Це Положення визначає порядок:

- встановлення стипендій аспірантам та докторантам ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України» (далі – Інститут);
- призначення доплати за науковий ступінь або вчене звання докторантам;
- заохочення (преміювання) аспірантів і докторантів за активну участь у науково-дослідницькій та громадській діяльності та особливі успіхи в них;
- надання матеріальної допомоги аспірантам і докторантам.

1.3. Інститут має право надавати матеріальну допомогу та заохочення аспірантам (докторантам), які навчаються за державним замовленням, за рахунок (за наявності) коштів, передбачених у кошторисі Інституту.

## **2. Порядок встановлення стипендій**

2.1. Стипендія аспірантам і докторантам установлюється в розмірі 90 відсотків відповідного посадового окладу, визначеного за схемою посадових окладів (з урахуванням наступних змін в оплаті праці на відповідних посадах), а саме:

- молодшого наукового співробітника – для аспірантів;
- доцента – для докторантів.

2.2. Розмір стипендії перераховується з урахуванням подальших змін в оплаті праці відповідних категорій працівників.

2.3. Розмір стипендії докторанта збільшується на розмір доплат за наявний науковий ступінь або вчене звання, установлених у граничних розмірах згідно з нормативно-правовими актами, у разі, коли профіль відповідної освітньо-наукової (наукової) програми збігається з профілем наукового ступеня або вченого звання. У разі наявності у докторанта кількох наукових ступенів (вчених звань) доплата встановлюється за вищим науковим ступенем (вченим званням).

2.4. Документи, що засвідчують наявність наукового ступеня, вченого звання, повинні відповідати нормам і вимогам, передбаченим законодавством.

2.5. Питання про відповідність наукових ступенів, вчених звань профілю освітньо-наукової (наукової) програми вирішується Вченою радою Інституту впродовж 10 робочих днів з моменту зарахування вступника до докторантури.

2.6. Аспірантам і докторантам, які навчаються згідно з угодами, укладеними між Інститутом і фізичними або юридичними особами, стипендії можуть виплачуватися за рахунок коштів цих осіб, якщо це передбачено умовами укладеної угоди і цього Положення.

2.7. Особам, які навчалися згідно з угодами, укладеними між Інститутом і фізичними або юридичними особами, і яких в установленому порядку переведено (поновлено) на навчання в аспірантурі (докторантурі) Інституту, призначення й виплата стипендій здійснюються згідно з цим

Положенням, а саме – після закінчення річного/піврічного контролю, що йде за датою переведення.

2.8. Призначення й виплата академічних стипендій аспірантам, докторантам з числа іноземних громадян та осіб без громадянства, які постійно проживають в Україні, осіб, яким надано статус біженця в Україні, осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, осіб, яким надано статус зарубіжного українця, що перебувають в Україні на законних підставах, у разі, коли здобуття ними вищої освіти здійснюється в межах квот, визначених Кабінетом Міністрів України, здійснюються на загальних підставах відповідно до цього Положення.

2.9. Призначення й виплата академічних стипендій аспірантам, докторантам, які є іноземцями і навчаються в аспірантурі Інституту згідно з угодами про міжнародну академічну мобільність, можуть здійснюватися за рахунок власних надходжень Інституту.

2.10. Аспіранти та докторанти мають право на роботу в режимі неповного робочого часу (але не більш як на 0,5 ставки за займаною посадою). При цьому стипендія, призначена відповідно до цього Положення, виплачується в повному розмірі.

2.11. Аспірантам (докторантам), які поновили навчання після наданої їм в установленому порядку перерви в навчанні, та аспірантам (докторантам), яким в установленому порядку продовжено строк навчання в аспірантурі (докторантурі), стипендія призначається на весь наступний період навчання.

2.12. У період тимчасової непрацездатності, підтвердженої довідкою закладу охорони здоров'я, аспірант (докторант) отримує стипендію в повному обсязі.

2.13. Аспіранти (докторанти), які реалізують право на академічну мобільність і зберігають статус здобувача вищої освіти третього рівня (наукового ступеня), протягом терміну навчання за програмою академічної мобільності в іншому закладі вищої освіти (далі – ЗВО)/науковій установі поза межами України, отримують стипендію, призначену відповідно до цього

Положення, у разі якщо умовами договору про навчання за програмою академічної мобільності, укладеному ними з ЗВО/науковою установою за основним місцем навчання, регулярної безповоротної фіксованої фінансової підтримки в грошовій формі протягом усього терміну навчання за програмою академічної мобільності в іншому ЗВО/науковій установі не передбачено або передбачено в розмірі, що в перерахунку на національну грошову одиницю України на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір стипендії, яку призначено особі відповідно до цього Положення.

2.14. Аспірантам, докторантам, які реалізують право на академічну мобільність при одночасному збереженні статусу здобувача вищої освіти/наукового ступеня в Інституті і не отримують регулярної безповоротної фіксованої фінансової підтримки у грошовій формі протягом усього терміну навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі відповідно до п. 2.13. цього Положення, виплата стипендії припиняється на термін навчання в іншому навчальному закладі.

2.15. У разі зарахування аспіранта (докторанта) на навчання до Інституту з дати, що не збігається з початком календарного місяця, академічна стипендія йому виплачується в сумі, пропорційній кількості календарних днів, які залишаються до закінчення такого місяця.

2.16. У разі коли термін закінчення навчання аспіранта (докторанта), який отримує академічну стипендію, настає до закінчення місяця або стипендіат вибуває з Інституту до закінчення терміну навчання, йому виплачується стипендія в повному обсязі за останній місяць навчання.

2.17. Особа, яка протягом попереднього навчального семестру отримувала академічну стипендію і внаслідок тимчасової непрацездатності, підтверженої довідкою закладу охорони здоров'я, не склала семестровий або річний контроль у термін, визначений навчальним планом, має право на отримання академічної стипендії. За поданням відділу наказом директора Інституту таким особам встановлюється термін ліквідації академічної заборгованості, але не більш ніж місяць з дня припинення тимчасової

непрацездатності, після чого питання призначення академічної стипендії такій особі вирішується на загальних підставах відповідно до цього Положення.

2.18. У разі, коли особі призначена академічна стипендія, здійснюється перерахунок коштів і виплата академічної стипендії в повному обсязі. Якщо стипендіат втратить право на призначення академічної стипендії, то виплата такої стипендії припиняється, відшкодування коштів, отриманих такою особою під час ліквідації академічної заборгованості, не здійснюється.

2.19. На час проходження практики стипендіат зберігає право на отримання стипендії.

2.20. Стипендіатам, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, протягом строку перебування на військовій службі виплачується стипендія в розмірі, установленому цим Положенням, за результатами навчання в останньому перед призовом навчальному семестрі.

2.21. Виплата стипендій здійснюється один раз на місяць.

2.22. Призначення стипендій починається з першого числа місяця, що йде за датою закінчення семестрового контролю відповідно до цього Положення.

### **3. Порядок утворення, завдання та функції Стипендіальної комісії**

3.1. Для вирішення питань щодо призначення та позбавлення академічних стипендій, доплат до стипендій докторантам за наявний науковий ступінь або вчене звання, надання матеріальної допомоги, заохочення (преміювання) за успіхи у навчанні, участь у науковій і громадській діяльності наказом директора утворюється Стипендіальна комісія Інституту.

3.2. У своїй роботі Стипендіальна комісія керується законами України, Порядком та іншими нормативно-правовими актами, у яких визначено права й обов'язки осіб, що навчаються, Статутом Інституту, цим Положенням.

3.3. До складу стипендіальної комісії Інституту входять директор Інституту, представник фінансового підрозділу (бухгалтерії), завідувачі

відділів, представники профспілкової організації та Ради молодих учених Інституту. При цьому кількість осіб, які представляють у стипендіальній комісії органи аспірантського самоврядування (Ради молодих учених) та профспілкової організації, повинна становити не менше ніж 50 відсотків складу стипендіальної комісії.

3.4. На засіданні стипендіальної комісії розглядаються пропозиції та клопотання, що надійшли не пізніше першого числа поточного місяця.

3.5. Рішення стипендіальної комісії Інституту ухвалюється простою більшістю голосів її членів.

3.6. Стипендіальна комісія ухвалює рішення щодо виплати стипендії аспірантам, докторантам, які реалізують право на академічну мобільність при одночасному збереженні статусу здобувача вищої освіти/наукового ступеня в Інституті. Рішення ухвалюється після повернення такої особи до Інституту на підставі подання відповідного відділу Інституту за результатами розгляду письмового звіту здобувача вищої освіти третього рівня (наукового ступеня).

3.7. Обов'язковою умовою прийняття стипендіальною комісією позитивного рішення про виплату стипендії є вимога, що визнання результатів, отриманих під час навчання за програмою академічної мобільності в іншому ЗВО/науковій установі, не призвели до збільшення терміну навчання особи в аспірантурі, докторантурі Інституту порівняно з нормативним.

3.8. У разі прийняття зазначеного рішення стипендіальної комісії аспіранту, докторанту виплачується стипендія, яку не було виплачено за весь період навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі на території України або поза її межами, у повному обсязі.

3.9. Аспіранти, докторанти, які вважають, що в конкретних питаннях призначення або позбавлення стипендії порушене чинне законодавство та нормативні акти, мають право звернутися до стипендіальної комісії з вмотивованою апеляційною заявою.

3.10. Стипендіальна комісія розглядає апеляції в термін, що не перевищує 10-ти днів з дня отримання апеляції, та повідомляє про своє рішення заявнику.

3.11. Заохочення (преміювання) аспіранта (докторанта) здійснюється за умови:

- своєчасного й успішного виконання індивідуального плану робіт;
- активної участі в науковій діяльності;
- активної участі в діяльності Інституту.

3.12. Розмір заохочення (премії) встановлюється залежно від особистого внеску аспіранта у виконання поставлених завдань, затверджених індивідуальним планом роботи, виявленої ініціативи та виконавської дисципліни.

3.13. Розмір заохочення встановлюється рішенням Стипендіальної комісії за поданням наукового керівника та висновку відділу, в якому аспірант здійснює дисертаційне дослідження, в межах наявних коштів стипендіального забезпечення.

3.14. Матеріальна допомога може бути надана аспіранту (докторанту) за його особистою заявою до Стипендіальної комісії, підтриманою рішенням відділу аспірантури, і за умови наявності економії стипендіального фонду.

3.15. Матеріальна допомога не може перевищувати розмір однієї стипендії і надається одній особі не частіше, ніж раз на рік.

3.16. Стипендіальна комісія ухвалює рішення щодо надання матеріальної допомоги та заохочення (преміювання) окремо щодо кожної особи і кожної виплати.

3.17. Рішення Стипендіальної комісії щодо заохочення (преміювання) аспірантів (докторантів) або надання матеріальної допомоги оформлюється наказом директора із зазначенням конкретного розміру заохочення (премії) щодо кожного аспіранта (докторанта).

3.18. Накази про призначення стипендій готує відділ аспірантури Інституту та подає на підпис директору Інституту.